973 ـ جۈمە نامىزىدىن كېيىن پېشىن نامىزى ئوقۇشنىڭ ھۆكمى

سۇئال

مەن بەزى ماملاردىن تۋەندىكى چ خىل شەرت ستىدا جۈمە نامىزىنىڭ ككى رەكئەت پەرزىدىن كېيىن تت رەكئەت پېشىن نامىزىنىڭ پەرزىنى قۇش كېرەك، دېگەن پەتىۋانى ڭلىدىم. 1− . گەر بىز سەدى رەبىستانىدىن يىراق بولساق. 2− . گەر بىز سلام دلىتىدە ياشىمىساق. 3− ياكى گەر بىزنىڭ ھكۈمىتىمىز سلامىي ھاكىمىيەت بولمىسا. سولىمغا سەمىمىي جاۋاب بەرگەن بولسىڭىز، بىزنىڭ دىيارىمىزدا ياشقا چوڭلارنىڭ ھەممىسى مۇشۇنداق قىلىۋاتىدۇ، لېكىن مەن بۇ توغرىدا ئىزدەنگەن بولساممۇ ئۇنىڭغا دائىر بىرەرمۇ ھەدىس تاپالمىدىم.

تەپسىلى جاۋاپ

جاۋاب:

مەدھىيە للاھقا خاستۇر.

جۈمەدىن كېيىن پېشىن نامىزى قۇش بەزى ئالىملارنىڭ ئىجتىھادىي كۆز قارىشى بولۇپ، بۇنىڭ مەككىدىن يىراق بولۇش− بولماسلىق ، سلامى دلەت بولۇش ياكى بولماسلىق ۋە خىلافەتنىڭ بولۇش بولماسلىقى بىلەن لاقىسى يوق . ھلى سۈننە ۋەلجاما گە نىسبەتەن خىلافەتنىڭ بولۇش− بولماسلىقى ۋە خەلىفىنىڭ بۇيرۇقى جۈمە نامىزى قۇشنىڭ شەرتى مەس. (فەتىۋا ل لەجنە ل ئىلمى8/187)

بۇ توغرىدا يېتەرلىك مەلۇماتقا ئىگە ئەمەس، ۋەياكى مەلۇماتقا ئىگە بولۇش پۇرسىتى بولمىغان ، سىز يىتقاندەك " مام" دەپ تىلىپ كېلىۋاتقان ئاشۇ كىشىلەرنىڭ " جۈمەدىن كېيىن پېشىن نامىزى قۇش كېرەك" دېگەن سزىگە بىز مەشھۇر لىملارنىڭ سزى بىلەن جاۋاب بېرىمىز. لىملار گەر بىر كىشى جۈمە نامىزىنى قۇغان بولسا نىڭ يەنە پېشىن نامىزى قۇشنىڭ شەرئىئەتتە ھېچقانداق رنى يوق كەنلىكىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. . گەر بىرەرى جۈمە نامىزىنى نتۇپ قېلىش سەۋەبىدىن، ياكى جۈمە نامىزىنىڭ كېسەللىك ياكى سەپەردە بولۇشى دېگەندەك سەۋەبلەر تۈپەيلىنىڭغا پەرز بولمىغانلىقى بىلەن جۈمەنى قۇمىغان بولسا پېشىن نامىزىنى قۇشى زرۇر. ھېچقانداق دىنى كىتاپلاردا پەيغەمبەر سەللەللاھۇ لەيھى ۋەسەللەمنىڭ ۋە ياكى ساھابىلىرىنىڭ جۈمە نامىزىدىن كېيىن پېشىن قۇغانلىقى قەيت قىلىنمىغان. گەر شۇنداق قىلغان بولسا چوقۇم ئۇ توغرىدا ھەدىس ۋەياكى ساھابىلارنىڭ كۆز قارىشى خاتىرلەنگەن بولاتتى.

(ئىبادەتنى چىن ئىخلاس تەۋرەنمەس ئەقىدە بىلەن پەيغەمبىرىمىزنىڭ سۈننىتىگە مۇۋاپىق ھالدا قىلىش تەۋسىيە قىلىنغان بولۇپ، ئىبادەتنىڭ قوبۇل بولىشىدا، ئىككىلىپ ۋەياكى شەكلىنىپ ،ئۇ بولسا بولار،بولمىسا ئۇنىڭ ئورنىغا بۇ بولار دېگەندەك، مەسالىغا ئالساق ئېھتىياتى پېشىن گە ئوخشاش ئەمەللەرنىڭ كۆندىلىك ئىبادەتلىرىمىزدە يۈز بېرىپ قىلىشىدىن ھەرەز قىلىشىمىز لازىم. مۇسۇلمان ئىبادەتنى رەببىم چوقۇم قوبۇل قىلىدۇ دېگەن ئىشەنچ ۋە ئۈمۈت بىلەن ئادا قىلىشى تەۋسىيە قىلىنىدۇ، چۈنكى شۇنداق قىلغاندا ئىبادەتنىڭ ھەقىقى لەززىتىنى تېتىيالايدۇ.دېمەك؛ جۈمە نامىزىنى ئادا قىلغان كىشى، جۈمە نامىزىدىن كېيىن

پىشىن نامىزى ئادا قىلىشقا بۇيرۇلمايدۇ.—م—)

ئاللاھ ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.